

Α΄

Βίος καὶ Μαρτύριο
τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ
καὶ Ἰουστίνης

Οἱ Ἅγιοι Μάρτυρες Κυπριανὸς καὶ Ἰουστίνα.
Φορητὴ Ἱερὰ Εἰκόνα, εὕρισκομένη στὸ παλαιὸ μικρὸ Καθολικὸ
τῆς ὁμώνυμου Ἱερᾶς Μονῆς στὴν Φυλὴ Ἀττικῆς.
«Χεὶρ καὶ δέησις» Γεωργίου τοῦ Κυπρίου, μαθητοῦ τοῦ
μακαριστοῦ Φωτίου Κόντογλου (1961).
Διαστάσεις 64 x 88 ἐκ.

Α΄.

Βίος καὶ Μαρτύριο τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης

1. Ἡ δύναμις τῆς μετανοίας

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ τῆς μετανοίας εἶναι ἀσύλληπτος: ἀνασταίνει τὴν νεκρὴ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ψυχὴ, τὴν ἐξαγνίζει καὶ ἀνακαινίζει, τὴν ἀνεβάζει μέχρι τὶς πύλες τοῦ Οὐρανοῦ, τὴν εἰσάγει μέσα στὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν καὶ τὴν ὀδηγεῖ μέχρι τὸν πυρίφλεκτο θρόνο τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ἡ μετάνοια ἀξιώνει τὸν ἄνθρωπο νὰ γίνῃ κατὰ χάριν Θεὸς καὶ συμμετοχὸς τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος αἰωνίως.

Αὐτὸ τὸ ἔχουμε ἰδεῖ σὲ πολλοὺς Βίους Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι πρῶτα ζοῦσαν στὸ σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας καὶ μετὰ ἀνέβησαν μὲ τὴν μετάνοια στὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως καὶ ἔλαμψαν σὲ ὅλον τὸν κόσμον μὲ τὶς ἀκτίνες τῆς ἀγιότητός τους.

Ἐντελῶς ὅμως ἰδιαίτερα τὸ βλέπουμε στὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ, τοῦ πρώην μάγου καὶ λατρευτοῦ τῶν εἰδώλων καὶ τοῦ διαβόλου.

Ἡ θαυμαστὴ ζωὴ του χύνει βάλαμο παρηγοριᾶς στὶς καρδιές τῶν ἀπελπισμένων ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων καὶ εἶναι πηγὴ ἐλπίδος γιὰ νὰ βαδίσουν σταθερὰ τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὴν ἀνοικτὴ ἀγκαλιὰ τοῦ εὐσπλαχνικοῦ Πατέρα, ὁ Ὅποιος περιμένει στὸν Πατρικὸ Οἶκο, τὴν Ἁγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία Του, γιὰ νὰ χαρῆ καὶ νὰ πανηγυρίσει μαζί με ὅλον τὸν οὐράνιο κόσμο «ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῶ μετανοοῦντι»¹.

2. Ὁ φοβερὸς μάγος Κυπριανὸς

ΑΠΟ ΠΟΥ καταγόταν ὁ Κυπριανὸς δὲν γνωρίζουμε· εἶναι ὅμως πολὺ καλὰ γνωστὸ ὅτι, ὑπακούοντας στὴν ἐπιθυμία τῶν γονέων του, οἱ ὅποιοι ἤθελαν νὰ τὸν μορφώσουν καὶ νὰ τὸν κάνουν ξακουστό, ἐπισκέφθηκε πολλὰ γνωστὰ κέντρα τῆς ἀρχαιότητος γιὰ νὰ ἐπιτύχη τὸ ποθούμενο.

Ἐνῶ ἦταν ἀκόμη βρέφος, οἱ γονεῖς του τὸν ἀφιέρωσαν στὸν ψευδοθεὸ Ἀπόλλωνα καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν ἑπτὰ ἐτῶν εὐρίσκεται στὴν Ἀθήνα, ὅπου ὑπηρετεῖ ὡς νεωκόρος στὴν Ἀκρόπολι καὶ μετέχει σὲ διάφορες μυστηριακὲς τελετές.

Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὅταν ἦταν πλέον παλληκάρι, στὰ δεκαπέντε του χρόνια, μετέβη στὸν Ὀλυμπο, ὅπου παρέμεινε σαράντα ἡμέρες.

Ζοῦσε ἀσκητικὴ ζωὴ καὶ διδασκόταν παράλληλα ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ εἰδῶλα, τὶς μαγεῖες καὶ

1. Λουκ. ιε' 7.

τις ἐνέργειες τῶν δαιμόνων ἀπὸ ἄνδρες μνη-
μένους σὲ αὐτά, τοὺς ἱεροφάντες.

Ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, ὁ ὁποῖος ἦταν κατοικία
τῶν δαιμόνων καὶ ὄχι τῶν ψευδοθεῶν, ὅπως
ἐπίστευαν οἱ ἀνόητοι ἄνθρωποι, ἐταξίδευσσε στὸ
Ἄργος, τὴν Ἥλιδα² καὶ τὴν Σπάρτη· καὶ ἐνῶ
ἀκόμη δὲν εἶχε φθάσει στὰ εἴκοσί του χρόνια,
μεταβαίνει στὴν Φρυγία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν ἔρχεται στὴν Αἴγυ-
πτο, ὅπου παραμένει δέκα χρόνια· ὕστερα,
πραγματοποιεῖ τὸ τελευταῖο του ταξίδι, προ-
κειμένου νὰ συμπληρώσῃ τις μαγικὲς του
σπουδὲς καὶ ἔρχεται στὴν Χαλδαία· ἐκεῖ
μυήθηκε στὴν ἀστρομαντεία καὶ ἀφοῦ ἐξευ-
μένισε μὲ θυσίαις τὸν ἄρχοντα τῶν δαιμόνων,
τελικὰ εἶδε καὶ τὸν ἴδιο.

Ὁ ἀρχιδαίμονας ἐπαίνεσε τὸν Κυπριανό,
ἐτίμησε αὐτόν, ἔθεσε στὴν διάθεσί του μία
φάλαγγα δαιμόνων γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν, καὶ
τὸν ξεπροβώδωσε τιμητικά, λέγοντας «Ἀνδρί-
ζου, Κυπριανὲ σπουδαιότατε!».

* * *

ΤΕΛΟΣ, ὁ Κυπριανός, γεμᾶτος ἀπὸ μαγικὲς
γνώσεις, ὡς ἱερέας πλέον καὶ ὑπρέτης γνή-
σιος τῶν δαιμόνων, καταλήγει στὴν Ἀντιόχεια,
ὅπου γίνεται ὀνομαστὸς ὡς μάγος φιλόσοφος.

Ἐκεῖ, μὲ τὴν συνεργασία τοῦ δαίμονος,
ἐνεργεῖ τέρατα καὶ σημεῖα καὶ ὅλα τὰ εἶδη
τῆς κακίας τοῦ εἶναι δυνατά.

2. Ἱερὰ πόλις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων στὴν Πελοπόννησο·
ἦταν κτισμένη στὴν ἀριστερὰ ὄχθη τοῦ Πηνειοῦ καὶ ἀπέχει
ἀπὸ τὴν Ὀλυμπία 58 χλμ.

Ἡ φήμη του ἀπλώνεται καὶ ὅσοι ἤθελαν ἀπὸ μῖσος νὰ κάνουν κακὸ σὲ κάποιον συν-άνθρωπό τους, κατέφευγαν σὲ αὐτὸν καὶ δὲν ἀποτύχαιναν.

Ὁ Κυπριανός, σὺν τῷ χρόνῳ, ἔφθασε σὲ ἀμέτρητο βάθος κακίας καὶ ὑπερηφανίας· διέπραττε κάθε εἶδους φαυλότητα, προκειμένου νὰ ἐξευμενίζῃ τοὺς δαίμονας, ὥστε νὰ τὸν βοηθοῦν στὰ ἀπαίσια ἔργα του.

Ἐσφαξε καὶ ἔπνιξε πολλούς, ιδίως βρέφη, γιὰ νὰ προσφέρῃ τὸ αἷμα τους στοὺς ψευδο-θεούς, πολλοὺς κατέστησε πτωχοὺς, ἐχώρισε ἀνδρόγυνα, ἔσπειρε μίση καὶ διχόνοιες, παρ-κίνησε πολέμους, ἐνήργησε μοιχεῖες καὶ παιδε-ραστίες, ἔφθειρε ἀγνές κόρες καὶ μὲ ἓνα λόγο, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Προφήτης Δαβίδ, «*παρα-συνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς*»³.

Ἐπίσης, ἐδίωξε πολὺ τὴν Χριστιανικὴ Πίστι καὶ ἐμπόδιζε τοὺς ἀνθρώπους νὰ γίνωνται Χριστιανοί· ὕβριζε καὶ περιγελοῦσε τὸν Χριστό μας καὶ δὲν τὸν θεωροῦσε Θεό, διότι εἶχε πιστέψει, ὅτι ὁ ἑαυτός του ἦταν ἀνώτερος σὲ δύναμι.

* * *

ΟΜΩΣ, ὅπως λέγει ὁ σοφὸς Σειράχ, «*οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου μυριοπλασίως ἡλίου φωτεινό-τεροι, ἐπιβλέποντες πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπου καὶ κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη*»⁴.

3. Ψαλμ. μὴ' 13, 21.

4. Σοφ. Σειράχ κγ' 19.

Ἐγνώριζε ὁ φιλεύσπλαγχνος Θεός, ὅτι ὁ φοβερὸς διώκτης Του θὰ γινόταν «σκεῦος ἐκλογῆς»⁵ καὶ χρησιμοποίησε τὰ «μωρὰ» καὶ «ἀσθενῆ»⁶ τοῦ κόσμου, προκειμένου νὰ συλλάβῃ στὴν σαγήνη τῆς σωτηρίας τὸν μεγάλο ἁμαρτωλό.

3. Ἡ παρθένος Ἰουστα καὶ οἱ γονεῖς της

ΕΚΕΙΝΗ τὴν ἐποχή, 250-300 μ.Χ., στὴν Ἀντιόχεια ζοῦσε ἓνα ἀνδρόγυνο εἰδωλολατρῶν, ὁ Αἰδέσιος καὶ ἡ Κληδονία, οἱ ὁποῖοι εἶχαν μία κόρη, τὴν Ἰουστα.

Ὁ Αἰδέσιος ἦταν ἱερεὺς τῶν εἰδώλων καὶ ἔτσι ὅλη ἡ οἰκογένεια ἦταν βυθισμένη στὸ σκοτάδι τῆς ἄγνοιας καὶ τὴν σκιά τοῦ θανάτου τῆς ἀσεβείας.

Ὁ Κύριος ὅμως, ὁ «ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς»⁷, εἶδε ὅτι ἦσαν καλοπροαίρετοι ἄνθρωποι καὶ τοὺς ἐβοήθησε νὰ Τὸν γνωρίσουν μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο.

Ἡ Ἰουστα, θεία εὐδοκία, ἄκουσε ἓναν Διάκονο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας, τὸν Πραῦλιο, νὰ κηρύττῃ τὸν ἀληθινὸ Θεό, τὸν Ἰησοῦ Χριστό μας καὶ τὴν ἔνσαρκη Οἰκονομία Του γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπειδὴ ἦταν ἀγαθὴ γῆ, φωτίσθηκε καὶ πληροφορήθηκε τὴν Ἀλήθεια, ἐπίστευσε στὸν Σωτῆρα μας καὶ ἄρχισε νὰ συχνάζῃ κρυφὰ στὸν Ναὸ τῶν Χριστιανῶν.

5. Πράξ. θ' 15.

6. Πρβλ. Α' Κορινθ. α' 27-28.

7. Ψαλμ. ζ' 10.

Ἀργότερα, ἀνέφερε στήν μητέρα της γιά τήν νέα Πίστι καί αὐτὴ μὲ τὴν σειρά της διεβίβασε στὸν σύζυγό της ὅσα τῆς εἶπε ἡ Ἰουστᾶ.

Ὁ φιλόανθρωπος Κύριός μας, ὁ Ὅποιος ἤθελε τὴν ἐπιστροφή τους, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλων τῶν ἀμαρτωλῶν, ὁ Ὅποιος «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»⁸, φάνηκε τὴν νύκτα σὲ ὄνειρο στὸν Αἰδέσιο καὶ στήν Κληδονία, περιτρι-

8. Α' Τιμοθ. β' 4.

γυρισμένος ἀπὸ πλῆθος Ἀγγέλων καὶ προσεκάλεσε αὐτούς: «Ἐλᾶτε πρὸς ἐμένα καὶ θὰ σᾶς χαρίσω τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν!».

Τὸ πρωῖ, χωρὶς ἀναβολή, ὠδηγήθησαν ἀπὸ τὸν Διάκονο Πραῦλιο στὸν Ἐπίσκοπο Ὀπτᾶτο, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἄκουσε ἀπὸ τὸν Αἰδέσιο ὅσα τοὺς συνέβησαν, ἐβάπτισε αὐτούς καὶ ἔτσι ἔγιναν ναοὶ Θεοῦ καὶ κατοικητήρια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος⁹.

Κατόπιν, ὁ Αἰδέσιος χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸ μετὰ τὴν καθαρὴ καὶ θεάρεστη ζωὴ του.

9. Πρβλ. Α' Κορινθ. γ' 16.

Ἡ Ἰουστα προτίμησε τὴν παρθενικὴ ζωὴ καὶ ἔδωσε τὴν καρδιά της ὀλοκληρωτικὰ στὸν οὐράνιο Νυμφίον Χριστό, τὸν Ὅποιον ἐδόξασε μὲ τὸ σῶμα της καὶ τὸ πνεῦμα της, ποὺ διατηροῦσε ἀγνὰ καὶ καθαρὰ ἀπὸ κάθε πονηρὴ σκέψι καὶ ἐπιθυμία, σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου: «δοξάσατε τὸν Θεὸν ἐν τῷ σῶματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινὰ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ»¹⁰.

4. Οἱ πειρασμοὶ τῆς Ἰούστας

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ὅμως δὲν ἀνεχόταν τὴν ἡττὰ του: ἐπειδὴ ἔχασε αὐτούς, οἱ ὅποιοι ἦσαν φίλοι του, ἄφησε ὅλο τὸ μῖσος του νὰ ξεχυθῆ ἐναντίον τῆς νεαρᾶς παρθένου Ἰούστας.

Κάποιος νέος ἀριστοκράτης τῆς πόλεως, ὁ Ἄγλαΐδας, ὁ ὅποιος ζοῦσε ἀκόλαστη ζωὴ, ἐρωτεύθηκε παράφορα τὴν Ἰουστα: ὅλοι του ὅμως οἱ ἀγῶνες καὶ μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ τὴν βία, πῆγαν χαμένοι.

Ἡ κόρη εἶχε νυμφευθῆ τὸν γλυκύτατο Κύριόν μας καὶ ζοῦσε τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ, ἡ ὁποία εἶναι ἀσυγκρίτως γλυκύτερη καὶ ἀπὸ τὴν μεγαλύτερη γῆϊνη ἡδονή: ἔτσι, δὲν ἔδινε καμμίαν ἀπολύτως σημασία στὸν Ἄγλαΐδα, καθὼς καὶ σὲ ὅλους ἐκείνους τοὺς νέους ποὺ τὴν ἠθελαν γιὰ σύζυγο.

Ὅταν ὅμως ὁ ἔρωτας ἀποτυγχάνη, γίνεται σφοδρότερος: ὁ νεαρὸς ἀριστοκράτης, τυφλωμένος ἀπὸ τὸ πάθος, καταφεύγει στὸν

10. Α' Κορινθ. σ' 20.

περίφημο μάγο Κυπριανό, προκειμένου νὰ ἐπιτύχη αὐτὸ ποὺ ποθοῦσε.

Ἐδῶ ὅμως εἶχε στήσει τὴν παγίδα Της ἢ Θεῖα Χάρις: ὁ νομιζόμενος παντοδύναμος Κυπριανός, διὰ μέσου δὲ αὐτοῦ καὶ οἱ δαίμονες, ἐφάνησαν ἀδύνατοι σὰν ἔντομα ἐνώπιον τῆς νεαρᾶς κόρης.

Ὁ μάγος δέχεται μὲ ἀλαζονικὴ προθυμία νὰ βοηθήσῃ εὐχαρίστως τὸν Ἀγλαΐδα καὶ στέλνει ἐναντίον τῆς Ἰούστας τὴν φάλαγγα τῶν δαιμόνων, ἢ ὅποια τὸν ὑπηρετοῦσε.

Ὅμως, τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα ἐπέστρεψαν ἄπρακτα, γεμᾶτα φρίκη ἀπὸ τὴν προσευχὴ τῆς ἀγνῆς παρθένου καὶ τὸ σημεῖο τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μὲ τὸ ὅποιο εἶχε σφραγίσῃ τὸν ἑαυτό της.

Ἐβδομήντα ὀλόκληρες ἡμέρες ἐκράτησε ὁ ἀγώνας καὶ οἱ προσπάθειες τοῦ Κυπριανοῦ νὰ λυγίσῃ τὴν Ἰούστα καὶ νὰ τῆς προκαλέσῃ ἔρωτα καὶ σαρκικὴ ἐπιθυμία γιὰ τὸν Ἀγλαΐδα, ἀλλὰ ματαίως ἐκοπίαζε.

Μάλιστα, ὁ φοβερὸς μάγος ἐκάλεσε τὸν ἴδιο τὸν διάβολο μὲ τοὺς πρώτους ἄρχοντάς του σὲ βοήθεια, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οὔτε τὸ κατώφλι τῆς κόρης δὲν εἶχαν τὴν δύναμι νὰ περάσουν γιὰ νὰ τὴν πειράξουν.

Βεβαίως, ἡ ἀγνὴ παρθένος στὴν ἀρχὴ δοκιμάστηκε· ἐπέτρεψε ὁ Κύριος νὰ τὴν ἀγγίξουν τὰ πυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ καὶ νὰ τὴν φέρουν πρὸς στιγμὴν σὲ ἀμηχανία, ὥστε νὰ φανῇ ἢ προαίρεσίς της, ἢ ἀληθινὴ ἀγάπη της πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἡ γενναιοψυχία της· μὲ τὸν

τρόπο αὐτόν, ὅπως παλαιὰ μὲ τὸν Ἰώβ, θὰ καταισχυνόταν ὁ διάβολος περισσότερο καὶ ὁ ἀπροσωπόληπτος Θεὸς θὰ δοξαζόταν διὰ μέσου τῆς ἀγίας δούλης Του, ὅπως καὶ πράγματι ἔγινε.

Ἡ Ἰουστα, μόλις ἔνοιωσε τὰ μέλη της νὰ φλογίζονται ἀπὸ τὴν ἀμαρτωλὴ ἡδονή, «ἐβόησε πρὸς Κύριον» ἢ προσευχή της, γεμάτη ταπεινώσι, «νεφέλας διῆλθε»¹¹ καὶ ὁ Κύριός μας, ὁ Ὅποιος ἐπιβλέπει «ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν»¹², διέλυσε ἀμέσως τὴν ἐπιβουλὴ τοῦ διαβόλου.

11. Σοφ. Σειράχ λε' 17.

12. Ψαλμ. ρα' 18.

Ὁ ἴδιος ὁ μάγος ἐρωτεύθηκε παράφορα τὴν Ἰουῖστα καὶ παρακαλοῦσε τὸν σατανᾶ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν σαρκικὴ ἐπιθυμία γιὰ τὴν παρθένο, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸν Ἀγλαΐδα, γιὰ νὰ μὴ γίνωνται καταγέλαστοι ἀπὸ τὶς ἀποτυχίες τους νὰ τὴν μιάνουν· ἀλλ' ὅμως ὁ ἀρχηγὸς τῆς κακίας δὲν τοὺς ἔκανε τὴν χάρι αὐτή.

Τότε, ὁ Κυπριανὸς ἄρχισε νὰ συνειδητοποιῇ τὴν ἀδυναμία τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων, ἀλλὰ καταβάλλει μία τελευταία προσπάθεια.

Ἀγρυπνεῖ, ἀγωνιᾶ, μεταμορφώνει καὶ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν νεαρὸ ἐρωτευμένο σὲ σχήματα πετεινῶν, σὲ σχήματα γυναικῶν, γιὰ νὰ πλησιάσουν τὴν Ἰουῖστα· ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ τεχνάσματα ἀποδεικνύονται ἀσθενέστερα καὶ ἀπὸ τὸν ἴστο τῆς ἀράχνης ἐνώπιον τῆς Χάριτος, τὴν ὁποία ἐσκόρπιζε γύρω ἀπὸ τὴν ἀγνὴ κόρη ἢ ἀγία τῆς ζωῆ, ἢ θερμὴ προσευχὴ καὶ τὸ σημεῖο τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Τὰ πονηρὰ πνεύματα τῆς προεκάλεσαν ἀσθένειες γιὰ νὰ τὴν θανατώσουν, ὥρμησαν ἐναντίον τῶν γονέων τῆς, ἐσκότωσαν τὰ κοπάδια τους, τὰ βόδια καὶ τὰ ὑποζύγια.

Τελικά, ἐστράφησαν ἐναντίον τῶν κατοίκων τῆς πόλεως: προεκάλεσαν λοιμὸ θανατηφόρο καὶ ἔδωσαν χρησμό, διὰ μέσου τῶν εἰδώλων, ὅτι αὐτοὶ δὲν θὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ θανατικὸ, ἐὰν ἢ Ἰουῖστα δὲν δοθῇ στὸν Ἀγλαΐδα.

Ἡ ἀκράδαντος ὅμως πίστις καὶ ἡ εὐχὴ τῆς κόρης, μετὰ τὴν Χάρι τοῦ Κυρίου μας, διέλυσε καὶ πάλι τὶς φαντασίες τῶν δαιμόνων· τότε,

ὄλος ὁ λαὸς ἐδόξασε τὸν Σωτῆρα μας Χριστὸ καὶ ἐμίσησε τὸν Κυπριανό.

* * *

ΣΤΟΝ σοφὸ μάγο δόθηκε ἀφορμὴ καὶ ἔγινε σοφώτερος¹³. κατενόησε μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὑπάρχει κάποιος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν σατανᾶ· ἀμέσως λοιπόν, ἀποστρέφεται τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους καὶ ἀπαρνεῖται αὐτόν.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἀφήνει τόσο εὐκόλα τὸν παλαιὸ πιστὸ φίλο καὶ ὑπηρέτη του: ἐπιτίθεται ἐναντίον του καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ τὸν πνίξη, ὅπως κάποτε τὸν βασιλέα Σαούλ¹⁴, τὸ ὁποῖο θὰ κατάρθωνε, ἐὰν ὁ Κυπριανὸς δὲν χρησιμοποιοῦσε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ἐπικαλούμενος συγχρόνως τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Στὸ τέλος, ὁ δαίμονας φεύγει... Ἀπειλεῖ καὶ φοβερίζει... Ἀφήνει τὸν πρῶην θεράποντά του σωστὸ ἐρείπιο...

5. Ἡ μετάνοια τοῦ μάγου Κυπριανοῦ

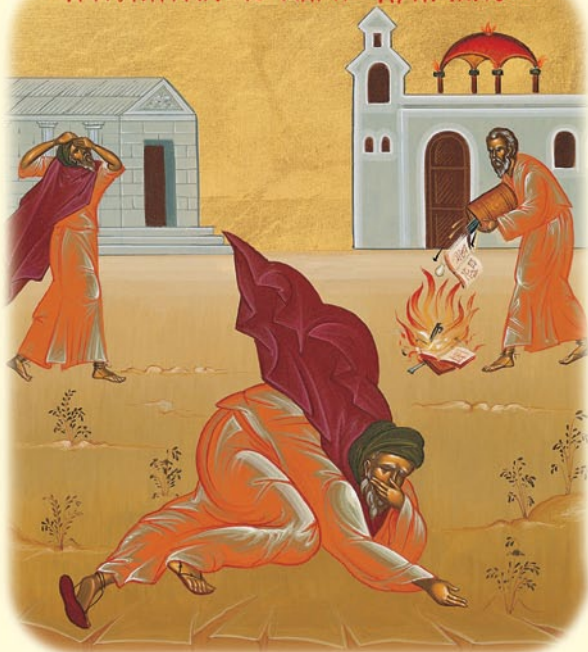
ΣΥΝΤΡΙΜΜΕΝΟΣ ὁ φοβερὸς μάγος, φοβισμένος ἀπὸ τὶς ἀπειλὲς τοῦ δαίμονος καὶ ἀπελπισμένος ἀπὸ τὴν συναίσθησι τῶν φρικτῶν ἀμαρτημάτων καὶ ἐγκλημάτων του, μένει σὰν νεκρὸς καὶ δὲν πιστεύει, ὅτι θὰ ἦταν ποτὲ δυνατὸν ὁ Χριστὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ...

Μαῦρα σύννεφα ἀπογνώσεως σκεπάζουν τὴν ψυχὴ του: πῶς θὰ τοῦ συγχωρήσῃ ὁ Θεὸς

13. Πρβλ. Παροιμ. θ' 9.

14. Α' Βασιλ. ις' 14-23.

· Η ΜΕΤΑΠΟΙΙΑ ΤΩ ΜΑΓΟΥ ΚΥΠΡΙΑΙΟΥ ·

τὸ πέλαγος τῶν ἀνομιῶν του, πὺ δὲν ἀρκεῖ ὁ χρόνος τῆς ζωῆς του νὰ τις διηγηθῆ;... Θὰ ζήση ἀκόμη εἴκοσι χρόνια, γιὰ νὰ μετανοήση μόλις γιὰ μία ἁμαρτία;... Ἐὰν ὁμως δὲν θέλῃ νὰ τὸν συγχωρήσῃ ὁ Κύριος, γιὰ ὅσα ἔκανε καὶ γιὰ τὰ ὁποῖα αὐτὸς μόνο φταίει, τοῦλάχιστον ἄς ρίξῃ ἓνα βλέμμα ἐπάνω του, ἔστω καὶ σὰν σὲ ἀσεβῆ καὶ κατάδικο...

Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια ἔλεγε στοὺς κατοίκους τῆς Ἀντιοχείας, ἐξομολογούμενος δημοσίως τὶς ἀκατονόμαστες ἁμαρτίες του, χωρὶς

νὰ πιστεύη ὅτι ἦταν ἄξιος νὰ τύχη συγχωρήσεως ἀπὸ τὸν Πανάγαθο Θεό.

Ἡ θλίψις καὶ ὁ θρῆνος του ἦταν τόσο μεγάλος, ὥστε παρέμεινε ἄσιτος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες...

Ὁ Κύριος ὁμως δὲν παρείδε τὴν μετάνοια καὶ συντριβὴ τοῦ πρώην μάγου: κάποιος εὐλαβῆς Χριστιανός, ὁ Εὐσέβιος, ὁ ὁποῖος κατόπιν ἔγινε καὶ Ἱερέυς, ἐπλησίασε αὐτὸν καὶ τὸν ἐπαρηγόρησε πάρα πολύ... Μὲ παραδείγματα ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή, τὸν ἐνεθάρρυνε, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἁμαρτία, ἡ ὁποία νὰ νικάη τὴν ἄπειρη εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ «*τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως*»¹⁵.

Τὴν Κυριακή, ὁ Εὐσέβιος τὸν ὠδήγησε στὴν Ἐκκλησία, ὅπου πολὺ ἐντυπωσιάσθηκε ἀπὸ τὴν σεμνότητα τῆς λατρείας τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἐπομένη, ὁ Κυπριανὸς ἐμάζεψε ὅλα τὰ μαγικά του βιβλία καὶ τὰ ἔφερε στὸν Ἐπίσκοπο τῆς πόλεως Ἄνθιμο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο, ἀφοῦ ἐξωμολογήθηκε τὴν περιπέτειά του μὲ τὴν Ἰοῦστα, ζήτησε νὰ κάψῃ τὰ βιβλία καὶ νὰ τὸν βαπτίση.

Ὅταν τὰ βιβλία ἐκάησαν δημοσίως, ὁ πρώην φοβερὸς μάγος, γεμᾶτος ἀπὸ ἔνθεο ζῆλο, ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του, συνέτριψε ὅλα τὰ εἰδῶλα τῶν ψευδοθεῶν, τὰ ὁποῖα ἐλάτρευε προηγουμένως, καὶ διεμοίρασε τὰ πλούτη του στοὺς πτωχοὺς.

15. Πρβλ. Ρωμ. ιε' 5.

Τελικά, μὲ τὴν βοήθεια πάντοτε καὶ τὶς συμβουλές τοῦ Εὐσεβίου, ἀξιώθηκε νὰ βαπτισθῆ, νὰ γίνῃ «*φωτόμορφον τέκνον τῆς Ἐκκλησίας*», αὐτός, ὁ ὁποῖος προηγουμένως ἦταν ὄλος σκοτεινὸς καὶ ταλαίπωρος.

Ἡ παρθένος Ἰούστα, ὅταν ἔμαθε γιὰ τὴν μετάνοια τοῦ Κυπριανοῦ, εὐχαρίστησε καὶ ἐδοξολόγησε τὸν Θεό· κατόπιν, ἔδωσε στοὺς πτωχοὺς τὴν προίκα της, ἐπειδὴ θεώρησε διπλῆ σωτηρία τὴν μετάνοια τοῦ πρώην μάγου, ἐφ’

ὅσον καὶ ὁ νεαρὸς ἀριστοκράτης Ἀγλαΐδας ἀρνήθηκε τὸν σατανᾶ καὶ ἔγινε Χριστιανός.

* * *

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ τοῦ Κυπριανοῦ ἦταν μεγάλη, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριός μας τὸν ἐμεγάλυνε καὶ πολὺ ἐδόξασε.

Ἔτσι, τὴν ὀγδὴ ἡμέρα ἀπὸ τὴν Βάπτισί του, ὁ Ἐπίσκοπος Ἄνθιμος τὸν ἐχειροθέτησε Ἀναγνώστη, μετὰ ἀπὸ εἰκοσιπέντε ἡμέρες ὠρίσθηκε νὰ εἶναι ὁ μικρότερος τῶν Νεωκόρων καὶ νὰ ἔχη τὴν φροντίδα τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ καὶ μετὰ ἀπὸ πενήντα ἡμέρες χειροτονήθηκε Διάκονος.

Ἀπὸ τότε, ἄρχισε νὰ δαμάζῃ τὶς φάλαγγες τῶν πονηρῶν πνευμάτων καὶ νὰ θεραπεύῃ σοβαρὲς σωματικὲς ἀσθένειες· ἐπίσης, ἔγινε κήρυκας καὶ ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πολλοὺς ἔπεισε νὰ ἀπαρνηθοῦν τὴν πλάνη τῆς εἰδωλολατρίας καὶ νὰ γίνουν Χριστιανοί.

Μετὰ ἀπὸ ἓνα χρόνο χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ δέκα χρόνια ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ Ἐπίσκοπος Ἄνθιμος, ἔγινε ὁ Κυπριανὸς Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως.

Τότε, ἐχειροτόνησε ἀμέσως Διακόνισσα τὴν Ἰοῦστα, ὠνόμασε αὐτὴν Ἰουστίνα καὶ τὴν κατέστησε μητέρα ὅλων ἐκείνων τῶν γυναικῶν, οἱ ὁποῖες εἶχαν προτιμήσει τὴν ζωὴ τῆς ἀγνότητος καὶ ἀποτελοῦσαν τὴν τάξι τῶν παρθένων.

Ἡ ζωὴ τοῦ Ἁγίου Ἐπισκόπου Κυπριανοῦ, ὡς τὸ ἔνδοξο Μαρτύριό του, εἶναι πλέον μία θυσία, ἓνας συνεχῆς ἀγώνας γιὰ νὰ φέρῃ στὴν

· Ἡ Χειροτονία τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ ·

ἀλήθεια τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ ὅσο τὸ δυνατόν περισσοτέρους δυστυχεῖς ἀνθρώπους· ὁ πρῶην λατρευτῆς καὶ ὑπηρέτης τῶν δαιμόνων, γίνεται τώρα ὁ φοβερώτερος ἐχθρὸς καὶ διώκτης τους, γίνεται «*ὑπηρέτης Χριστοῦ καὶ οἰκονόμος μυστηρίων Θεοῦ*»¹⁶.

Αὐτός, ὁ ὁποῖος προηγουμένως εἶχε κατέβη ὡς τὸν Ἄδη μὲ τις ἀναρίθμητες ἁμαρτίες του, τώρα ἀνεβαίνει μὲ τὴν εὐλογημένη μετάνοια

16. Πρβλ. Α' Κορινθ. δ' 1.

καὶ τὴν ἐνάρετη ζωὴ του σὰ δυσθεώρητα ὕψη τοῦ οὐρανοῦ τῆς ἀγιότητος καὶ τελικὰ ἀξι-
ώνεται νὰ στεφθῆ με τὸ ἀμάραντο στεφάνι
τοῦ μαρτυρίου.

6. Τὸ μαρτύριο τῶν Ἁγίων

Η ΜΕΓΑΛΗ φήμη γιὰ τὴν δρᾶσι τοῦ
Ἐπισκόπου Κυπριανοῦ στὴν Ἀντιόχεια
καὶ τῆς παρθένου Ἰουστίνης, ἡ ὁποία εἶχε
μεταβῆ στὴν Δαμασκό, ὅπου ἐκήρυττε με

ἐπιτυχία «τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ»¹⁷, παρεκίνησαν «τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ»¹⁸ νὰ καταγγείλουν τοὺς λαμπροὺς Ἁγίους στὸν Κόμητα τῆς Ἀνατολῆς, τὸν Εὐτόλμιο.

Ὁ Εὐτόλμιος διέταξε καὶ συνέλαβαν τοὺς Ἁγίους καὶ ἀφοῦ τοὺς ἀνέκρινε καὶ ἐβασάνισε γιὰ νὰ ἀρνηθοῦν τὸν ζωοδότη Χριστό, διεπί-

17. Πράξ. β' 11.

18. Φιλίπ. γ' 18.

· Τὸ διὰ Πυρρὸς Μαρτύριον τῶν ἁγίων ·

στώσε, ὅτι παρέμεναν «τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ Εὐαγγελίου»¹⁹. τότε, ἔστειλε αὐτοὺς στὴν Νικομήδεια τῆς Βιθυνίας.

Ἐκεῖ, στὴν ἔδρα καὶ πρωτεύουσα τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς ἀχανοῦς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἀπὸ τοῦ 293 μ.Χ., ἦταν ὁ Αὐγουστος Διοκλητιανὸς (283-305).

Ὁ Διοκλητιανός, ὅταν ἀντιλήφθηκε ὅτι οἱ Ἅγιοι δὲν θὰ ὑποχωροῦσαν στὶς νέες ἀπειλές

19. Κολασ. α' 23.

καὶ τὰ βασανιστήρια, ἐξέδωσε τὴν ἀπόφασινὰ θανατωθῶν με ξίφος.

Ὁ Ἅγιος Κυπριανὸς καὶ ἡ Ἁγία Ἰουστίνα, «ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν»²⁰, ἀποκεφαλίζονται ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ παραδίδουν τὶς φωτεινὲς ψυχὰς τοὺς στὸν στεφοδότῃ Χριστὸ τὸ φθινόπωρο τοῦ ἔτους 304.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ προσέφερε τὴν ψυχὴν τοὺς στὸν «Υἱὸν τοῦ εὐλογητοῦ»²¹ καὶ ὁ Ἅγιος

20. Ἐβρ. ιβ' 2.

21. Μάρκ. ιδ' 61.

Θεόκτιστος, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ἔδειξε συμπάθεια στὸν Ἅγιο Κυπριανὸ γιὰ τὴν ἄδικη ἀπώλειά του, καταδικάσθηκε νὰ ὑποστῇ τὸν ἴδιο θάνατο.

Μετὰ ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, κάποιοι ναῦτες κατώρθωσαν νὰ κλέψουν τὰ τίμια Λείψανα καὶ νὰ τὰ μεταφέρουν στὴν Ρώμη.

Ἐκεῖ, μία εὐσεβῆς Χριστιανή, ἡ Ματρῶνα Ρουφίνα, ἀνήγειρε ἱερὸ Ναό, μέσα στὸν ὁποῖο ἐτοποθετήθησαν μὲ εὐλάβεια καὶ ἔγιναν πηγὴ Χάριτος καὶ εὐλογίας στοὺς πιστούς, οἱ ὁποῖοι προσέτρεχαν μὲ πίστι καὶ ἐθεραπεύοντο ἀπὸ διάφορες ἀσθένειες.

7. Ἐπίλογος

ΑΥΤΗ εἶναι μὲ συντομία ἡ ζωὴ τοῦ πρώην μάγου Κυπριανοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ μὲ τὴν Χάρι τοῦ Κυρίου μας μετανόησε, οἰκοδόμησε ὡς «σοφὸς ἀρχιτέκτων»²² τὸν οἶκο τῆς ψυχῆς του μὲ ἐπιμέλεια καὶ δὲν ἐλησμόνησε ποτέ, ὅτι «οὐκ ἔχομεν ᾧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν»²³.

Τώρα, κατοικεῖ μὲ τὴν Ἁγία Ἰουστῖνα, στὴν «ἀχειροποίητον αἰώνιον οἰκίαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς»²⁴, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, καὶ πρεσβεύει ἀπαύστως μαζὶ μὲ τὶς χορεῖες τῶν Ἁγίων καὶ Δικαίων γιὰ ὅλον τὸν κόσμο, ἰδιαίτερα ὅμως γιὰ ἐκείνους τοὺς δυστυχισμένους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν σκοτεινὴ καὶ ἁμαρτωλὴ τους

22. Α' Κορινθ. γ' 10.

23. Ἐβρ. ιγ' 14.

24. Β' Κορινθ. ε' 1.

ζωὴ εὐρίσκονται μακρὰ ἀπὸ τὸν ἐλεήμονα Θεὸ καὶ τὸ Φῶς τῆς Χάριτός Του.

Οἱ Ἅγιοι ἔνδοξοι Μάρτυρες Κυπριανὸς καὶ Ἰουστίνα ἔχουν λάβει τὸ εἰδικὸ χάρισμα νὰ βοηθοῦν καὶ θεραπεύουν ὅσους ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καθὼς ἐπίσης καὶ ὄλους ἐκείνους, πὺ ὑποφέρουν ἀπὸ μάγια, τὴν φοβερὴ αὐτὴ μάστιγα, ἢ ὁποῖα ἐπαναφέρει τὴν ἀνθρωπότητα στοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τῆς ἐποχῆς πρὶν ἀπὸ τὸν Σωτῆρα μας Χριστό.

* * *

Ο ΑΓΙΟΣ Ἱερομάρτυς Κυπριανὸς καὶ ἡ Ἁγία Παρθενομάρτυς Ἰουστίνα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ εἰδικὸ χάρισμα κατὰ πάσης σατανικῆς ἐπηρείας, ἀποτελοῦν πρότυπα ἐν Χριστῷ ζωῆς γιὰ τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς ὁποίους ἐνισχύουν στὸν ἀγῶνα τῆς μετανοίας καὶ τῆς σωφροσύνης.

Ὅσοι λοιπὸν ἀθετήσαμε τὶς ἐντολὰς τοῦ Πλάστου μας καὶ εἴμεθα ὑποταγμένοι στὸν διάβολο, ἅς μιμηθοῦμε τὸν Ἅγιο Κυπριανό: ἅς μετανοήσουμε τώρα!... «*Ἴδου νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδου νῦν ἡμέρα σωτηρίας*»²⁵... Ἄς ἀπαρνηθοῦμε τὰ ἔργα τοῦ σκότους... Καὶ ἅς προσφέρουμε στὸν Κύριό μας τοὺς καρποὺς τῆς βαθειᾶς καὶ εἰλικρινοῦς μετανοίας μας.

Ἐπίσης, ὅσοι ἔχουν προτιμήσει τὴν ζωὴ τῆς ἀγνότητος καὶ παρθενίας, νὰ μιμηθοῦν τὴν «*φρόνιμον παρθένον*»²⁶ Ἰουστίναν: ἅς μερι-

25. Β' Κορινθ. ς' 2.

26. Πρβλ. Ματθ. κε' 1-13.

μνοῦν μὲ συνεχῆ ἐγρήγορσι γιὰ ὅσα ἀρέσουν στὸν Κύριό μας, ὥστε νὰ εἶναι ἅγιοι καὶ ἀφωσιωμένοι σὲ Αὐτὸν καὶ μὲ τὸ σῶμα καὶ μὲ τὴν ψυχὴ, ὅπως λέγει ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος ²⁷... Ἄς περιφρουροῦν μὲ ἐπιμέλεια τὸν πολύτιμο αὐτὸν θησαυρό τους μὲ τὴν ἀληθινὴ ταπεινοφροσύνη καὶ τὴν ἀπλότητα, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐσπλαγχνία, τὴν ἐγκράτεια καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἄσκησι, τὴν λειτουργικὴ καὶ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

Αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τους θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα πρῶτα νὰ ἀγιασθοῦν αὐτοὶ προσωπικὰ καὶ ὕστερα νὰ προσελκύσουν σὲ μετάνοια τοὺς πληγωμένους ἀπὸ τὴν ἁμαρτία συνανθρώπους των, πρὸς δόξαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν!

27. Α΄ Κορινθ. ζ΄ 34.

Ἀπὸ τὴν ἀχηβάδα τῆς Τραπεζῆς. Ἡ Κοινοβιακὴ Ζωή, ὡς εἰκὼν τῆς Ζωῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος.

8. Οἱ δύο Ἁγιοὶ Κυπριανοὶ

ΣΤΑ ἑλληνικὰ «*Συναξάρια*» ἐπικρατεῖ μεγάλη σύγχυσις ὅσον ἀφορᾷ τὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ, ἡ ὁποία ὀφείλεται στὸν ταυτισμὸ δύο ὁμωνύμων Ἱερομαρτύρων.

Ἐπὶ τὸν Βίον τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ, οἱ ἐξῆς:

α) Ὁ περίφημος Ἁγιος Κυπριανός, Ἐπίσκοπος Καρχηδόνας (περίπου 200/210 ἕως 258), μέγας Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ συγγραφεύς, ὁ ὁποῖος ἐμαρτύρησε ἐπὶ Οὐαλεριανοῦ (253-259), τὴν 14η Σεπτεμβρίου 258 καὶ ἡ μνήμη του ἐορτάζετο στὴν Δύσι πάντοτε τὴν 16η Σεπτεμβρίου.

β) Ὁ πρῶην μάγος Κυπριανός, ὁ ὁποῖος ἔγινε Ἐπίσκοπος στὴν Ἀντιόχεια καὶ ἐμαρτύρησε μὲ τὴν Ἁγία Ἰουστίνα ἐπὶ Διοκκλητιανοῦ (284-305) στὴν Νικομήδεια τῆς Βιθυνίας τὸ 304 καὶ ἡ μνήμη του ἐτελεῖτο ἀνέκαθεν στὴν Ἀνατολὴ κατὰ τὴν 2α Ὀκτωβρίου.

* * *

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, ὁ Ἁγιος Ἱερομάρτυς Κυπριανός τῆς Καρχηδόνας δὲν ἐορτάζεται καὶ δὲν ἐξαίρεται ἡ σπουδαία προσωπικότης του, ἢ ὅσοι τὸν ἐορτάζουν, ταυτίζουν αὐτὸν μὲ τὸν Ἁγιο Κυπριανὸ Ἀντιοχείας.

Θὰ πρέπει ὅμως, γιὰ νὰ ἀποδίδεται τιμὴ καὶ δόξα στὸν Διδάσκαλο τῆς Πίστεώς μας Κυπριανὸ Καρχηδόνας, νὰ μνημονεύεται τὴν 14η Σεπτεμβρίου, ἀλλ' ἐπειδὴ συμπίπτει ἡ Ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, νὰ τιμᾶται τὴν 16η Σεπτεμβρίου, κατὰ τὴν ἀρχαία Παράδοσι.